

grafijo Masaryk a Jihoslovane, ne citira pa obsežnejše njegove bibliografije Česká a slovenská literatura, divadlo, jazykozpyt a národopis v Jugoslavii (Praga 1940). Prav tako ni najti v Bestermanu Jesenkovega Časnikarstva (1884), tudi ne Šlebingerjeve bibliografije izdaj Slovenske Matice do 1930. Manjkajo še nekatere druge slovenske bibliografije (Marentič, Pirc itd.), vendar pa je treba reči, da je slovenska bibliografija v tem svetovnem delu kar častno zastopana s svojimi glavnimi publikacijami. Upoštevana je še v izdajah Bibliografskega inštituta v Beogradu, čigar vse publikacije so seveda navedene. Enako so citirane tudi vse glavne hrvatske in srbske bibliografije.

Bestermanovo delo se odlikuje z veliko jasnostjo v zasnovi dela in preglednostjo v razvrstitvi gradiva, kar je bilo vsekakor zelo težko opraviti spričo tolikšnega gradiva, ki ga knjiga vsebuje. Primerjaje to bibliografijo bibliografij z nekaterimi drugimi, tudi nemškimi, ki so bile včasih znane po svoji natančnosti, lahko ugotovimo, da jih vse presega po točnosti, saj nikjer ne naletiš na kako stvarno, celo pisno napako me. Knjiga odlično služi vsem, ki bi si radi pridobili znanja iz svetovne bibliografske literature ali ki so jim potrebne bibliografske informacije. Žal pa je zaradi visoke cene malokomu dostopna; ima jo ljubljanska Narodna in univerzitetna knjižnica.

F. D.

BIBLIOTEKARSKE REVIJE PO SVETU

Revijalni tisk je za vsako stroko velikega pomena, ker prinaša najnovejše izsledke. Tudi bibliotekarstvo razpolaga že z velikim številom sistematično urejenih strokovnih revij. Oglejmo si na kratko najvažnejše med tistimi, ki jih prejemata Narodna in univerzitetna knjižnica.

Začnimo s centralnim glasilom Mednarodne zveze bibliotekarskih združenj (International Federation of Library Associations) LIBRI AND IFLA COMMUNICATIONS, Kopenhagen. Revija prinaša tehtne razprave iz različnih področij bibliotekarstva. Posebno pozornost posveča mednarodnim bibliotekarskim problemom: koordinaciji bibliotekarskega dela, skupnim katalogom, mednarodni izposoji itd. V drugem delu so objavljeni sklepi kongresov, programi tečajev in druge različne organizacijske vesti. Revija prinaša tudi recenzije bibliotekarske literature.

Druga mednarodna revija je publikacija UNESCO BULLETIN DE L'UNESCO A L'INTENTION DES BIBLIOTHEQUES, Paris. V reviji najdemo poročila o različnih bibliotekah sveta in pomoči, ki jim jo nudi UNESCO. Veliko število član-
kov razpravlja o uporabi novih tehničnih pridobitev v bibliotekah. Posebne rubrike obravnavajo bibliografijo bibliotekarske literature in mednarodno zameno publikacij.

Ostale revije imajo bolj poudarjen nacionalni karakter. Takšne so na primer vse tri angleške revije. THE LIBRARY ASSOCIATION RECORD, London, je glasilo angleškega bibliotekarskega društva. Poleg društvenih poročil in član-
kov o angleških bibliotekah obravnava tudi različne bibliotekarske probleme in prinaša recenzije angleške bibliotekarske literature. Po vsebini ji je podobna revija THE LIBRARIAN AND BOOK WORLD, London, ki pa seznanja bibliotekar-
je tudi z novostmi angleškega knjižnega trga. Tretja revija, THE LIBRARY, London, je glasilo angleške bibliotekarske zveze. Prinaša pa tudi specialne študije iz zgodovine knjige in bibliotekarstva ter recenzije angleške bibliografske in bibliotekarske literature.

V *Avstriji* imajo revijo BIBLOS, Österreichische Zeitschrift für Buch- und Bibliothekswesen, Dokumentation, Bibliographie und Bibliophilie, Wien. Revija vsebuje nove izsledke in poročila iz vseh štirih v naslovu omenjenih strok. V posebni rubriki prinaša bibliografijo strokovnih člankov.

Česka je zastopana z revijo KNIHOVNÍK, Praha. Izdaja jo ministrstvo kulture. Revija nas dobro informira o organizaciji českih bibliotek in prinaša poročila iz drugih držav.

Francija ima BULLETIN DES BIBLIOTHEQUES DE FRANCE, Paris. Izdaja ga direkcija francoskih bibliotek. Informira nas predvsem o francoskih bibliotekah in njihovih fondih. Reviji je priključen BULLETIN DE DOCUMENTATION BIBLIOGRAPHIQUE, ki prinaša obširne recenzije strokovne literature.

Italija je predstavljena z revijo ACCADEMIE E BIBLIOTHECHE D'ITALIA, Roma, ki jo izdaja direkcija akademij in bibliotek. Posebnost revije so specialne študije iz zgodovine bibliotekarstva in knjige. Več študij razpravlja tudi o sodobnih bibliotekarskih problemih. Revijo zaključuje obširna strokovna bibliografija.

Poljska revija BIBLIOTEKARZ, Warszawa, v izdaji društva poljskih bibliotekarjev, prinaša poleg domačih problemov tudi obširna poročila iz inozemskih bibliotek.

Iz *Sovjetske zveze* je revija BIBLIOTEKAR, Leningrad, v izdaji ministrstva kulture. Posebnost revije so propagandni članki o vlogi bibliotekanja pri izobraževanju ljudstva. Več člankov razpravlja tudi o praktičnih bibliotekarskih problemih in vzgoji bibliotekarskih kadrov.

Švica je zastopana z revijo NACHRICHTEN-NOUVELLES, ki izhaja v Bernu, izdaja pa jo Zdru-

ženje švicarskih bibliotekarjev. Ob ravnavna predvsem problematiko švicarskega bibliotekarstva. V posebni rubriki prinaša poročila iz inozemstva. V recenzijah je obdelana vsa strokovna literatura, ki jo dobiva nacionalna biblioteka.

Iz *Vzhodne Nemčije* prihajata dve reviji. Revija DER BIBLIOTHEKAR, Berlin, izdaja centralni bibliotekarski inštitut. Namenjena je predvsem ljudskim knjižničarjem. Informira o novih metodah nemške bibliotekarske prakse in prinaša obširne ocene strokovne literature. Veliko člankov obravnava problem bralca in aktivno vlogo knjižničarja med ljudstvom. Posebnost revije je, da opozarja na aktualne probleme časa. Združena je z revijo BUCHBESPRECHUNGEN, ki prinaša recenzije knjig. Druga revija, ZENTRALBLATT FÜR BIBLIOTHEKSWESEN, izhaja v Leipzigu in obravnava problematiko znanstvenih bibliotek. Veliko študij prinaša tudi iz področja zgodovine bibliotekarstva in knjige. Revijo zaključujejo obširne recenzije strokovnih del in bibliografija.

Iz *Zahodne Nemčije* je poznana BUCHEREI UND BILDUNG, Stuttgart, glasilo nemških ljudskih knjižničarjev. Prvi del revije obravnava teoretične in praktične probleme ljudskih knjižnic. Zlasti veliko pozornost posveča vzgoji kadrov. Drugi del pa prinaša recenzije novih knjig vseh strok. V posebni rubriki poroča o bibliotekarskih kongresih in o inozemskih bibliotekah.

V *Združenih državah Amerike* so predvsem zanimive tri revije. LIBRARY TRENDS izdaja bibliotekarska šola univerze v Illinoisu. Revija je urejena tako, da obdela vsaka številka nek aktualen bibliotekarski problem z več vidikov. Uredništvo si je postavilo v program, naj revija podaja kritičen pregled sodobne bibliotekarske teo-

rije in prakse. Tako na primer obravnava julijska številka leta 1957 sodobne poglede na informativno službo. Razpravlja o njenih metodah, o kvalifikaciji personala, o odnosu do publike, o medbibliotečni zameni in o uporabi modernih tehničnih pripomočkov. Oktobrska številka 1956 pa razvija n. pr. problem mehanizacije v bibliotekah od prvih začetkov do modernih pridobitev avtomatizacije. Podobno problematiko obravnava tudi revija LIBRARY QUARTERLY, ki jo izdaja bibliotekarska šola univerze v Chicagu s sodelovanjem ameriškega bibliotekarskega društva. Revija nam n. pr. v aprilski številki 1955 razlaga teorijo informacij in njeno uporabo v bibliotekarstvu. Kaže tudi velik smisel za zgodovino knjige in bibliotekarstva. Harvardska univerzitetna knjižnica pa izdaja HARVARD LIBRARY BULLETIN, Cambridge (Massachusetts). Revija prinaša razprave iz zgodovine knjige in številna poročila o ameriških knjižnicah.

Iz gornjih kratkih opisov bi lahko zaključili, da se bibliotekarska veda razvija v tesni zvezi z drugimi vedami in da uspešno uporablja tudi najmodernejše izsledke. Vsaka revija prerašča okvir svojega miljeja in hoče biti v čim tesnejši zvezi s svetom.

A. M.

OBČASNA ŠOLA ZA KNJIŽNIČARJE IN ARHIVSKE POMOČNIKE

Vprašanje šolanja knjižničarskega naraščaja je v Sloveniji pereče od osvoboditve sem. V trenutku, ko se je pri nas začelo razvijati bibliotekarstvo in smo spoznali, da ni vseeno, kako se knjižnica vodi, pa naj bo ljudska ali znanstvena, je bilo treba misliti tudi na strokovno izobrazbo knjižničnega osebja. Uspevanje knjižnice mamreč ni odvisno le od materialnih osnov, temveč predvsem od knjižničarjev. Mimili

so časi, ko je lahko vsak knjižničar po svoji pameti uredil večji ali manjši kup knjig, skrbeč samo za majhno število svojih bralcev. Danes morajo biti knjižnice povezane v domačem in celo v svetovnem merilu. Krog bralcev narašča, naloge knjižnic postajajo čedalje večje.

Za prvo silo smo si pomagali s tečaji. Ločil bi jih v dve vrsti. Eni so rabili za hitro usposobitev nepoklicanih knjižničarjev v ljudskih knjižnicah, ker so le-te rasle ko gobe po dežju. Drugi so bili namenjeni poklicnim knjižničarjem in bibliotekarjem, da so se pripravili za strokovne izpite. Ni dvoma, da je bilo treba tako v prvih kot v drugih improvizirati, zdaj bolj, zdaj manj, a nobena improvizacija ne more biti posebno dobra. Samo tam, kjer so se tečaji redno ponavljali, kjer so bili pod istim vodstvom in z istimi učitelji, se je improvizacija lahko umaknila smotrnejšemu in načrtnemu vzgajanju. Potreba po šoli, ki ustvarja tradicijo in ki z zmeraj bolj premišljenimi učnimi načrti skuša dati kandidatu zaokrožen in trden temelj za poznejši poklic, pa je ostala.

Pravzaprav bi morali biti dve šoli: za srednji kader (za knjižničarje) in za višji kader (za bibliotekarje). Šolo za višji kader bomo morali še nekaj časa pustiti v nemar. Prvič je tega kadra potrebno le manjše število in za tako šolo ali celo za bibliotekarsko stolico na univerzi še nimamo dovolj strokovnjakov.

Za knjižničarje pa se mudi. Mar naj še naprej pustimo naše ljudske knjižnice brez zadostnega strokovnega osebja? Ali naj pustimo, da bodo še naprej životarile? Novi zakon o knjižnicah bo pravilno nalogal okrajnim in osrednjim občinskim knjižnicam naloge, ki jih brez strokovnega osebja ne bi zmogle.

Kakšna šola bi bila najprimernejša za knjižničarje? V Beogradu